

Osäühing DP Projektbüro
Reg.kood 11217547
EEP000710 (26.04.2006)

Algataja: Muhu Vallavolikogu
                                  Vallamaja, Liiva küla, 94701 Muhu vald

Huvitatud isik: MTÜ Spordiklubi TC2000
                                  Haabersti tn 5, Tallinn 13516

Töövõtja: Osäühing DP Projektbüro
                                  Rohu 5, 93819 Kuressaare

SAARE MAAKOND
MUHU VALD, TAMSE KÜLA
KRUNDI KINNISTU JA LÄHIÜMBRUS
DETAILPLANEERING
KOOS LISADOKUMENTIDEGA

TÖÖ NR 13-21-DP

Algatatud Muhu Vallavolikogu 14.10.2021a otsusega nr 196

Koostajad: Alar Oll
                  Janika Jürgenson
                  TTÜ diplom MB 007012,
                  arhitektuurimagistri kraad

Versiooni kuupäev: 16.11.2023

KURESSAARE 2022

SISUKORD

I Menetlusedokumentid

1. Detailplaneeringu algatamise taotlus 06.09.2021
2. Muhu Vallavolikogu otsus 14.10.2021 nr 196 „Tamse küla Krundi kinnistu ja selle lähiümbruse detailplaneeringu algatamine“
3. Muhu Vallavolikogu otsuse 14.10.2021 nr 196 lisa 1, detailplaneeringu lähteseisukohad

II Seletuskiri

1.	Detailplaneeringu koostamise alused, lähtedokumentid ja teostatud uuringud	4
1.1.	Detailplaneeringu koostamise alused	4
1.2.	Detailplaneeringu lähtedokumentid	4
1.3.	Detailplaneeringu koostamise eesmärk	5
2.	Olemasoleva olukorra kirjeldus	5
2.1.	Detailplaneeringu ala asukoht	5
2.2.	Planeeritava maa-ala asukoha ja olemasoleva ruumi kirjeldus	6
2.3.	Planeeringuala ja selle mõjuala analüüs ning ruumilise arengu eesmärgid	6
2.4.	Kehtivate kitsenduste kirjeldus	8
2.5.	Saare maakonna planeering 2030+ ja Muhu valla üldplaneeringust tulenevate temade kirjeldus ..	8
2.6.	Maa-alal kehtivad detailplaneeringud	10
3.	Planeeringuga kavandatu	11
3.1.	Planeeritaval alal kruntide moodustamine	11
3.2.	Planeeringujärgsed krundid	11
3.3.	Krundi ehitusõigus	12
3.4.	Arhitektuursed põhimõtted hoonetele	12
3.5.	Liikluskorraldus, krundile pääs ja parkimine	13
3.6.	Tuleohutusnõuded	14
3.7.	Keskkonnakaitselised tingimused	14
4.	Tehnovõrkude lahendus	16
4.1.	Elektrivarustus	16
4.2.	Sidevarustus	17
4.3.	Veevarustus, reoveekanaliseerimine ja sademeveekanaliseerimine	17
4.4.	Soojavarustus	19

5.	Servituudid	19
6.	Energiatõhusus	20
7.	Kuritegevuse riske vähendavad nõuded ja tingimused.	20
8.	Kehtivad piirangud.....	21
9.	Planeeringu elluviimine.....	22
10.	Kruntide ehitusõigus	23

III Joonised

DP1 Situatsiooni skeem M 1:10000

DP2 Geodeetiline alusplaan M 1:500

DP3 Põhijoonis tehnovõrkudega M 1:1000

DP4 Planeeringulahenduse ruumiline illustratsioon

1. Detailplaneeringu koostamise alused, lähtedokumendid ja teostatud uuringud

1.1. Detailplaneeringu koostamise alused

- Planeerimisseadus (RT I, 26.02.2015, 3);
- Detailplaneeringu algatamise taotlus (06.09.2021)
- Muhu Vallavolikogu 14.10.2021 otsus nr 196

1.2. Detailplaneeringu lähtedokumendid

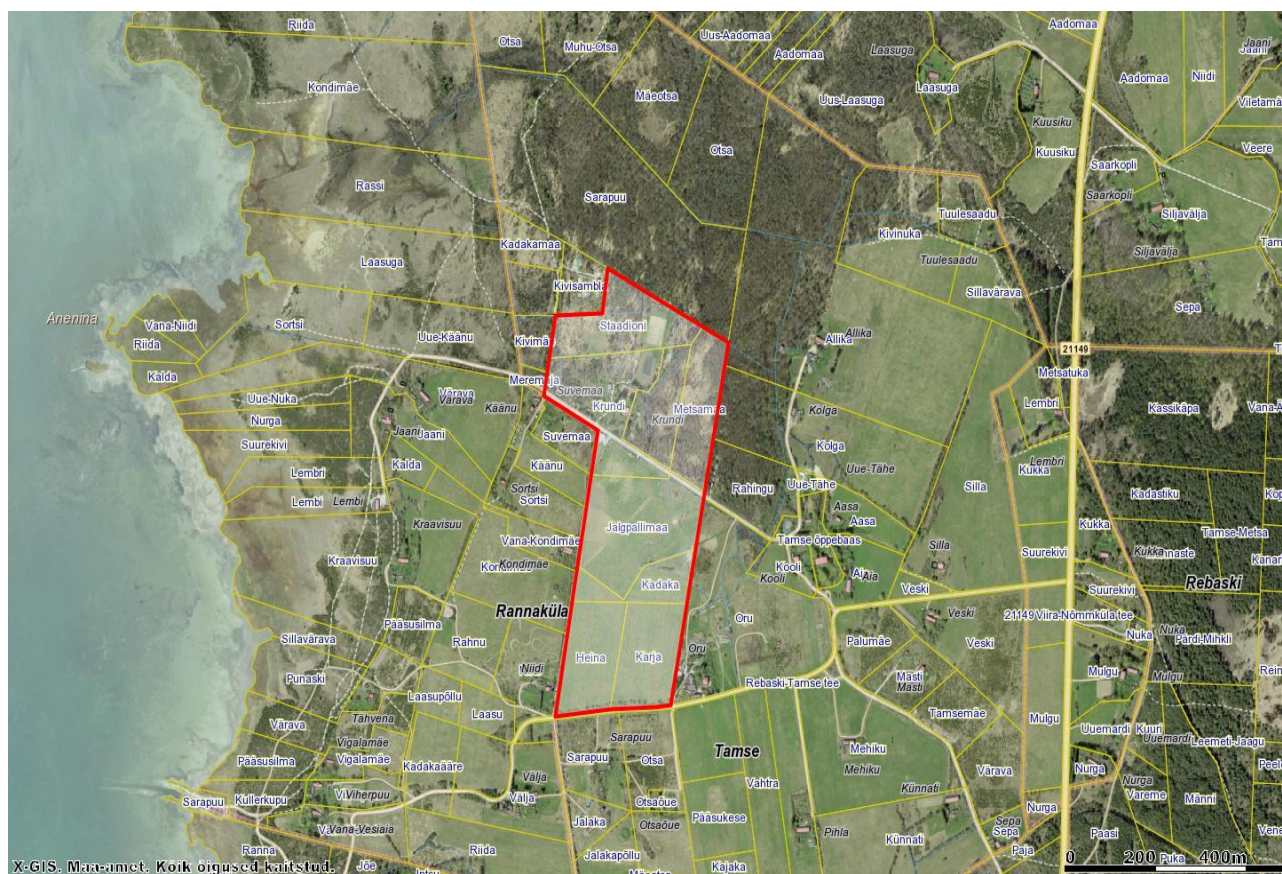
- Geodeetiline alusplaan: Osaihing DP Projektbüroo, töö nr 129-21-G
- Ehitusseadustik (RT I, 05.03.2015, 1);
- Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus (RT I 2005, 15, 87);
- Looduskaitse seadus (RT I 2004, 38, 258);
- Veeseadus (RT I, 22.02.2019, 1);
- Maakatastriseadus (RT I 1994, 74, 1324);
- Maakorraldusseadus (RT I 1995, 14, 169);
- Keskkonnaseadustiku üldosa seadus (RT I, 28.02.2011, 1);
- Asjaõigusseadus (RT I 1993, 39, 590);
- Seadme ohutuse seadus (RT I, 23.03.2015,4);
- Ehitise kaitsevööndi ulatus, kaitsevööndis tegutsemise kord ja kaitsevööndi tähistusele esitatavad nõuded (RT I, 28.06.2015, 4);
- Muhu valla üldplaneering;
- Muhu valla jäätmehoolduseeskiri;
- Saare maakonnaplaneering 2030+;
- Saare maakonnaplaneeringu teemaplaneering „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“;
- Siseministri 01.03.2021 määrus nr 17 „Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded“;
- Keskkonnaministri 08.11.2019 määrus nr 61 „Nõuded reovee puhastamise ning heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublasse juhtimise kohta, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning saasteainesisalduse piirväärtused“;
- Riigihalduse ministri 17.10.2019 määrus nr 50 „Planeeringu vormistamisele ja ülesehitusele esitatavad nõuded“;
- Muud kehtivad õigusaktid, projekteerimismid ja Eesti Standardid (EVS 809-1:2002 „Kuritegevuse ennetamine“ jne.

1.3. Detailplaneeringu koostamise eesmärk

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on elamukruntide moodustamine ning MTÜ Spordiklubi TC2000 suvebaasi arendamine. Planeeringuga määratakse moodustatavate katastriüksuste ehitusõigus ja arhitektuursed tingimused spordiklubi suvebaasi hoonete ja elamute koos abihoonetega rajamiseks. Planeeringuga määratakse katastriüksuse sihtotstarbed, liikluskorralduse põhimõtted, tehnovõrkude, trasside ja tehnorajatiste asukohad, hoonestuse ja haljastuse põhimõtted ja ulatus, seadustest ja teistest õigusaktidest tulenevate kitsenduste ja servituutide ulatus ning seatakse keskkonningimused planeeringuga kavandatu elluviimiseks.

2. Olemasoleva olukorra kirjeldus

2.1. Detailplaneeringu ala asukoht

Joonis 1. Planeeringuala asendiskeem (Alus: Maa-ameti X-Gis kaardiserver, 25.04.2022)

Planeeringuala asub Saare maakonnas Muhu valla Tamse küla läänepoolses osas. Planeeringualasse kuuluvad Krundi (47801:002:0426, ärimaa), Staadioni (47801:002:0403, ärimaa), Viktorimaa (47801:002:0427, elamumaa), Metsamaa (47801:002:0429, maatulundusmaa), Jalgpallimaa (47801:001:0700, ärimaa), Kadaka (47801:001:0959, maatulundusmaa), Heina (47801:001:0961,

maatulundusmaa) ja Karja (47801:001:0960, maatulundusmaa) kinnistud. Planeeringuala piirneb põhja poolt Sarapuu katastriüksusega, lõuna poolt Rebaski-Tamse munitsipaalteega, ida poolt Allika, Kolga, Karra ja Oru katastriüksustega, lääne poolt Kivisambla, Kivimäe, Meremaja, Suvemaa, Käänu, Sortsi, Vana-Kondimäe, Kondimäe ja Niidi katastriüksustega.

2.2. Planeeritava maa-ala asukohta ja olemasoleva ruumi kirjeldus

Planeeringualale on rajatud MTÜ Spordiklubi TC2000 spordibaasi hoonestus koos seda teenindavate rajatistega (platsid, väljakud, majutushooned, infrastruktuur). Juurdepääs on tagatud Tamse-Rannaküla teelt, millele esitatakse ettepanek avalikku kasutusse seadmiseks. Planeeringuala põhjapoolses osas domineerib kõrghaljastatus ja see asub osaliselt roheline võrgustiku alal. Lõunapoolne osa asub osaliselt endisel põllumaal, kuhu Spordiklubi TC2000 on rajanud jalgpalli ja discgolfi väljakuid. Planeeringualal asuvad kesk- ja madalpingekaablid, veevarustuse ja kanalisatsiooni rajatised.

Planeeringuala maapind on tasase reljeefiga ja ühtlase langusega mere poole. Absoluutkõrgused jäävad vahemikku 4,7-8,7 meetrit. Planeeringualal ei asu vääriselupaiku, Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitsealuseid loodusobjekte, samuti puuduvad muinsuskaitsealused objektid ning kultuurimälestised. Staadioni ja Krundi katastriüksused piirnevad lääne poolt Natura 2000 võrgustikku kuuluva Väikese väina loodus- ja Väinamere linnualaga. Planeeringualal asub mahepõllumajandusmaa, massiivi nr 45050193464 (põllukultuur rohttaimed). Põllumassiiv hõlmab Heina, Karja ja Kadaka katastriüksuseid.

Planeeringualast põhja poole jäävad asustamata metsamassiivid, lõuna poole Tamse küla hoonestatud elamualad, ida poole Tamse küla hõredamalt asustatud maatulundusmaad ja lääne poole Rannaküla tihedama asustusmustriga maa-alad. Võttes arvesse piirkonnas väljakujunenud maakasutust ning hoonestust, sobitub käesolava detailplaneeringuga kavandatu olemasolevasse asustusmustrisse.

2.3. Planeeringuala ja selle mõjuala analüüs ning ruumilise arengu eesmärgid

Ruumilise arengu mõistes jääb planeeringuala sportimise ja vaba aja veetmise võimalusi pakkuvaks ning üksikelanutega asustatud piirkonnaks.

Planeerimislahenduse koostamisel on arvestatud järgmiste avalikust ruumist tulenevate seisukohtadega:

- Planeeringuala, mis asub hoonestusaladest väljapool, jääb põllu- ja metsamajandusega seotud piirkonnaks, kuhu arendustegevusi ei planeerita;

- Detailplaneeringul puudub piiriülene mõju ja lähtuvalt kavandatava tegevuse iseloomust (elamumaade ja ärimaa kavandamine) ka oluline strateegiline mõju maakondliku või omavalitsuse territooriumi mastaape silmas pidades.

Planeeringuala lähiümbruses asuvad Rannaküla ja Tamse küla elamu- ja maatulundusmaad. Piirkond on vahelduva asustustriga- tihedam asustus külade keskel ja hõredam metsa- ning põllumaadega külade äärealadel. Planeeringuala jääb Tamse ja Rannaküla tihedama asustusega külakeskuste vahele. Planeeringuala kontaktvööndis paiknevad erineva arhitektuuriga üksikelamud koos kõrvalhoonetega. Esineb viilkatuseid, madala viiluga (ca 10° - 15°) ja lamekatuseid. Välisviimistluses ja katusekatetel on kasutatud erinevaid materjale ning värviitoone. Piiretest esinevad peamiselt kiviaiad, võrkaiad ja piirdehekid. Kuna piirkonnas ei esine hoonestuse ühtset arhitektuurset stiili, on planeeritav uushoonestus kavandatud modernselt kaasaegne, aga samas maalähedasele arhitektuurile sarnane.

Vastavalt Maves OÜ poolt koostatud eksperthinnangule (töö nr 23039) on soovitatav piirkonna joogiveeallikate omavaheline kaugus 100 m. Kui kaevud rajatakse tihedamalt tuleb arvestada võimaliku koosmõjuga ning rajada kaevud sarnase sügavusega. Tamse ja Rannakülades võib bioloogiliselt puhastatud heitvett immutada pinnasesse aladel, kus on tagatud 60 m vahemaa immutusala ja puurkaevu vahel. Põhjavee liikumise suunas allavoolu on soovitatav vahekaugus lähima joogivee kaevuni 100 m. Planeerimislahenduses on arvestatud eksperthinnangus esitatud tingimustega. Puurkaevusid immutusaladest allavoolu ei planeerita ja puurkaevude minimaalsed vahekaugused jäävad 100 m piiresse. Naabermaaüksustel registreeritud veehaardeid ja omapuhasteid planeerimislahendusega kavandatud piirangud ei koorma.

Planeeritava ärimaa sihtotstarbega krundil kavandatakse lisaks olemasolevale hoonestusele kuni kaks teenindushoonet. MTÜ Spordiklubi TC2000 spordibaas jätkab aktiivsele puhkusele ja sportimisele suunatud tegevusega. Elamumaa sihtotstarbega kruntidele rajatav hoonestus järgib Tamse küla ja Rannaküla asustustrit. Piirkond jääb elamute ja loodusliku maaga vahelduvaks hajaasustatud maa-alaks..

Lähim haridusasutus, lasteaed ja kauplus jäävad Liiva külla, planeerigualast ca 8 km kaugusele. Lähim bussipeatus jääb Viira-Nõmmküla teele ca 1,5 km kaugusele.

Võttes arvesse piirkonnas väljakujunenud maakasutust ning hoonestust, sobitub planeeringuga kavandatav lahendus olemasolevasse keskkonda.

2.4. Kehtivate kitsenduste kirjeldus

Planeeringualal asuvad madal- ja keskpinge maakaablid kaitsevööndiga 1 m kaabli teljest mõlemale poole, osaliselt alajaam kaitsevööndiga 2 m alajaama seinast, puurkaev ja salvkaev hooldusaladega 10 m ja kogumismahuti kujuga 5 m. Kinnistusesestel vee-, kanalisatsiooni- ja drenaažitorustikel kaitsevööndid puuduvad.

2.5. Saare maakonna planeering 2030+ ja Muhu valla üldplaneeringust tulenevate teemade kirjeldus

Riigihalduse ministri 27.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/94 kehtestatud Saare maakonnaplaneeringu 2030+ kohaselt on Saare maavanema 28.04.2008 korraldusega nr 474 kehtestatud „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“ jäetud kehtima Saare maakonnaplaneeringu 2030+ lisadena.

Vastavalt Saare maakonnaplaneeringu teemaplaneeringule „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“ asub planeeringuala kohaliku tähtsusega väärtuslikul maastikul. Tegemist on põhiliselt loodusmaastikuga, milles hinnatakse kadastikke, rannaniite ja geobotaaniliselt väärtuslikke alasid.

Enamus Muhu valla väärtuslike maastikke kujutab endast põllumajandus- ja loodusmaastike kombinatsiooni. Need on maastikud, millel on ümbritsevast suurem kultuurilis-ajalooline, esteetiline, looduslik, identiteedi- või puhkeväärtus. Väärtuslike maastike määratlemisel ei vaadata maastike tunnuseid ja väärtust selle üksikute kaitstavate elementide kaupa, vaid oluline on kaitsta maastikke kui tervikuid.

Üldised tingimused väärtuslike maastike säilitamiseks

- Saarte traditsioonilise maastikupildi säilitamiseks on määrava tähtsusega pärandkoosluste (loopealsed, puisniidud, rannaniidud, aruniidud) jätkuv majandamine ja vajadusel taastamine.
- Hoida traditsioonilist maastikustruktuuri (üldine maakonna asustumuster, külade struktuur, teedevõrgustik ja maastiku väikeelemendid).
- Teede ja liinirajatiste asukohavalikul eelistada olemasolevaid trasse/koridore, pinnasteid, elektriliine; õhuliinidele eelistada maakaableid.
- Maastikulised väikevormid nagu kiviaiad, tarad, üksikud puud ja väiksemad puudegrupid, alleed, kivihunnikud, endised talukohad, kui maastikku kujundavad elemendid, tuleb säilitada.
- Uusi kompaktse hoonestusega alasid väärtuslikele maastikele ei kavandata.

Väärtuslike maastike säilitamisel juhinduda Muhu valla üldplaneeringus p.6.1 esitatud tingimustest *Kultuurilis-ajaloolise väärtusega maastike maakasutustingimused ja Esteetilise väärtusega ja puhkemaastike maakasutustingimused.*

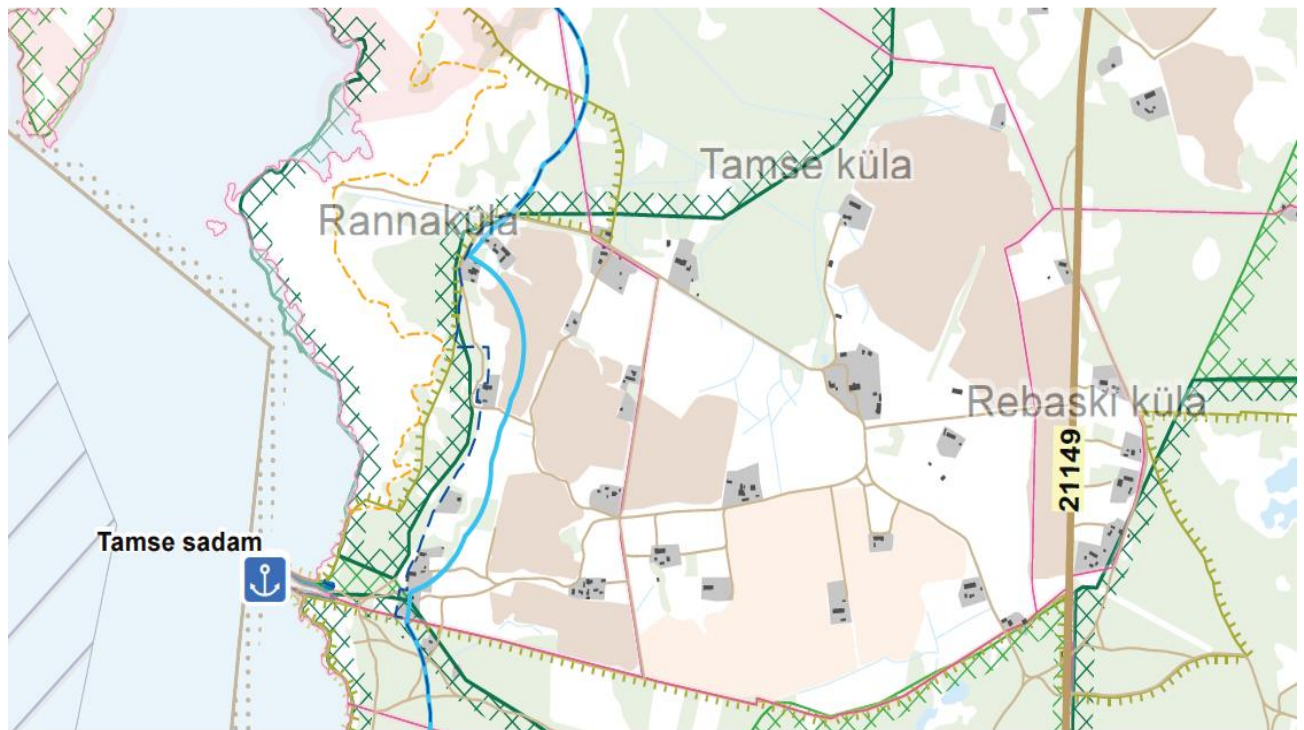
Vastavalt Muhu valla üldplaneeringule ei ole planeeringualale reserveeritud ühtegi maakasutuse juhtfunktsiooni. Vastavalt ÜP maakasutusplaanile on detailplaneeringu lõunapoolne osa määratud kohaliku tähtsusega põllumajandusmaaks. *Kohaliku tähtsusega põllumajandusmaa määramise esmane eesmärk on toetada saarele omase külamaastiku ja põldude struktuuri säilitamist. Samuti on oluline tagada nende kasutamine põllumajanduslikuks tegevuseks. Maakasutus ja hoonestuse kavandamine kohaliku tähtsusega põllumajandusmaal: põllumassiivi servaalale (eelistatult kõrghaljastusega piirnevalt) võib vallavalitsuse kaalutusotsuse alusel ehitada ühe elamu koos abihoonetega külastruktuuri arvestades.*

Planeeringuala lõunapoolses osas asuvatele Heina ja Karja kinnistutele on planeeritud kummalegi üks elamu koos kõrvalhoonetega. Hoonestusalade vahekaugus on minimaalselt 100 m. Kompenseerimaks põllumajandusmaa osakaalu vähenemist piirkonnas, suurendatakse seda loodusliku maa arvelt põhja poole. Sellega tagatakse ÜP-s esitatud tingimused kohaliku tähtsusega põllumajandusmaale.

Maastikulised väikevormid, nagu kiviaiad, tarad, üksikud puud ja väiksemad puudegrupid, alleed, kivihunnikud, endised talukohad kui maastikku kujundavad elemendid, tuleb säilitada.

Hoonestuse kavandamisel tuleb lähtuda Muhu valla üldplaneeringu p.5 *Valla territooriumi kasutus- ja ehitustingimused maakasutuse lõikes* esitatud tingimustest.

Kuna planeeritaval alal ei ole Muhu valla üldplaneeringuga määratud elamumaade ja ärimaade arendustegevust välistavaid alasid, siis ei ole käesolev detailplaneering üldplaneeringut muutev.

Joonis 3 Väljavõte Muhu valla üldplaneeringust

2.6. Maa-alal kehtivad detailplaneeringud

Planeeringualale on koostatud eelnevalt järgmised detailplaneeringud:

Tamse küla Krundi ja Staadioni katastriüksuste detailplaneering (kehtestatud Muhu Vallavolikogu 18.08.2010 otsusega nr 63);

Tamse küla Krundi ja Staadioni katastriüksuste detailplaneering (kehtestatud Muhu Vallavolikogu 15.06.2011 otsusega nr 106);

Tamse küla Põllumaa katastriüksuse detailplaneering (kehtestatud Muhu Vallavalitsuse 26.04.2017 korraldusega nr 93);

Tamse küla Staadioni katastriüksuse detailplaneering (kehtestatud Muhu Vallavalitsuse 18.10.2018 korraldusega nr 245).

3. Planeeringuga kavandatu

3.1. Planeeritava alal kruntide moodustamine:

Planeeringulahenduse tulemusel muudetakse olemasolevate Krundi, Staadioni, Viktorimaa, Metsamaa, Jalgpallimaa ja Kadaka katastriüksuste piire. Heina ja Karja katastriüksuseid ei jagata ja piire ei muudeta. Uute katastriüksuste piiride kulgemine ning nende täpne pindala määratakse pärast katastritoimingute teostamist.

3.2. Planeeringujärgsed krundid:

Nimetus	Pindala, ha	Maa sihtotstarve katastriüksuse liikide kaupa	Krundi kasutamise sihtotstarve
Pos 1	1,14	100% elamumaa, E	Üksikelamu maa (25% EP), looduslik maa (53%, HL)
Pos 2	5,22	100% ärimaa, Ä	Puhke- ja spordirajatiste maa (90% PS), majutushoone maa (10% ÄM)
Pos 3	1,71	100% elamumaa, E	Üksikelamu maa (20% EP), metsamaa (80%, MM)
Pos 4	1,71	100% elamumaa, E	Üksikelamu maa (23% EP), metsamaa (77%, MM)
Pos 5	3,91	100% elamumaa, E	Üksikelamu maa (12% EP), looduslik maa (53%, HL), põllumajandusmaa (35%, MP)
Pos 6	2,94	100% elamumaa, E	Üksikelamu maa (8% EP), looduslik maa (58%, HL), põllumajandusmaa (34%, MP)
Pos 7	2,51	100% elamumaa, E	Üksikelamu maa (10% EP), põllumajandusmaa (90%, MP)
Pos 8	2,52	100% elamumaa, E	Üksikelamu maa (10% EP), põllumajandusmaa (90%, MP)

Tabel 1. Planeeritavad krundid

3.3. Krundi ehitusõigus

EHR-andmete alusel asuvad Staadioni katastriüksusel neli suvemaja, jalgpalli harjutusväljak ja tenniseväljakud. Lisaks on rajatud neli alla 20 m² pinnaga hoonet. Krundi katastriüksusel on EHR-s registreeritud teenindushoone, muu teenindushoone, tenniseväljak, mini-tenniseväljak ja jooksurada. Viktorimaa katastriüksusel on EHR-s registreeritud korvpalliväljak. Lisaks on rajatud kaks hoonet alla 20 m² pinnaga ja kaks hoonet alla 20-60 m² pinnaga. Jalgpallimaa katastriüksusel on EHR-s registreeritud kolm jalgpalli harjutusväljakut ja golfiväljak. Lisaks on rajatud üks alla 20 m² pinnaga hoone. Metsamaa, Kadaka, Heina ja Karja katastriüksustel ehitised puuduvad.

Planeeritavatele elamumaa sihtotstarbega kruntidele on lubatud ehitada üks elamu ja kuni kolm abihoonet detailplaneeringu põhijoonisel näidatud hoonestusaladele. Hoonestusalade asukoha valikul on lähtunud elamute hajutatud paigutusest ja kruntide edaspidisest maakasutusest, võimaldades otstarbekat põllu- ja metsamajanduslikku tegevust. Pos 5, 6, 7 ja 8 hoonestusalad on planeeritud külateede lähedusse, võimaldades kruntide keskosas säilitada väärtuslikku põllumaad. Planeeritava ärimaa sihtotstarbega katastriüksusele rajatakse lisaks olemasolevatele kuni 2 teenindushoonet. Üksikelamud rajatakse kuni 2-korruselised, maksimaalse harja kõrgusega 9,0 m, katusekaldega 35-45 kraadi. Abihooned rajatakse eluhoonetest madalamad. Ehitus- ja viimistlusmaterjalideks valida looduslikud materjalid ja looduslähedased värvitoonid. Piirde rajamisel peab see kokku sobima ehitiste ja/või alaga, mida ümbritsetakse (nt puidust välisviimistlusega hoonetele traditsioonilised kiviaiad või puidust piirdeaiad; kivist ja betoonist välisviimistlusega hoonetel võib rajada nii kivist, puidust kui metallist piirdeid jm). Hoonete tulepüsivusklass on TP3. Hoonete lubatud suurim ehitisealune pind planeeringualal kokku- 3350 m², sh olemasolevad 520,8 m². Hoonete maksimaalne arv planeeringualal- eluhooned 7, abihooned 21, ärimaa hooned 15, sh. olemasolevad- 13.

Planeeritavatel kruntidel on maapealsete ehitiste püstitamine lubatud detailplaneeringu põhijoonisel näidatud hoonestusaladel. Ülejäänud alale on lubatud rajada kommunikatsioone/tehnovõrke ning juurdepääsuteid.

3.4. Arhitektuursed põhimõtted hoonetele

Hoonete ja rajatiste välisilme kavandamisel tuleb arvestada selle sobivust piirkonnas iseloomuliku hoonestusega ja kohaliku omapära ning materjalidega. Lähimate naabrite hoonestusalad asuvad Kivisambla, Meremaja, Käänu, Suvemaa, Kondimäe, Vana-Kondimäe, Niidi ja Oru kinnistutel. Hoonestustel domineerivad viilkatused ja maalähedane puitarhitektuur. Kruntide planeeritava hoonestuse täpne lahendus tuleb anda ehitusprojektide arhitektuurse osaga. Maa-alal eksisteeriv kõrg- ja madalhaljastus tuleb hoonete planeerimisel maksimaalselt säilitada. Hoonestusala pinnase

tõstmist täitmise teel ei planeerita, sademeveed suunata kalletega hoonetest eemale ja immutada pinnasesse. Sealjuures tuleb jälgida, et sademevett ei suunataks kalletega naabermaatüksustele ega teedele. Hooned kavandada kahepoolse viilkatusega, elamu kuni 2-korruselise ning abihooned 1-korruselistena. Katusekatte materjaliks võib kasutada puitu, roogu, puitsindlit, plekki või katusekivi. Hoone välisseinte viimistlusmaterjalina kasutada puitu ja/või looduslikku kivi. Hoone sokliosa viimistleda betooni, krohvi või loodusliku kiviga. Planeeritavate hoonete aknaraamid ning ukсед rajada puidust või puit-alumiiniumist ning värvilahendused nii hoonetel kui ka rajatistel peavad olema naturaalsed, loodusesse sulanduvad ja vähe silmatorkavad. Keelatud on kasutada imiteerivaid materjale.

Arhitektuursed piirangud:

- Elamu ja abihoonete katuse kaldenurk 35-45 kraadi (v.a garaažid ja kuurid), ärimaal 0-45 kraadi;
- Hoonete värvilahendus peab olema tagasihoidlik ja ümbritsevasse keskkonda sobiv;
- Piirete rajamisel juhendada Muhu valla üldplaneeringus p.5 toodud kasutus- ja ehitustingimustest. *Piirded teede ääres rajada kivi-, latt- või lippaedadena või haljaspiiretena. Olemasolevad kiviaiad (raudkivi, paekivi) tuleb säilitada ja hoida korras. Uute kiviaedade rajamisel kasutada ajaloolise aia ladumisstiili ja materjali. Suurim lubatud kõrgus kiviaial kuni 1,2 m. Erandid on lubatud põhjendatud juhul, nt ajalooliselt on kiviaia kõrgus konkreetses asukohas olnud kõrgem kui 1,2 m. Latt- ja lippaia suurim lubatud kõrgus kuni 1,6 m. Läbipaistmatuid latt- ja lippaedu ei tohi rajada. Erandid on lubatud põhjendatud juhul, nt müratõkkeks või ohutuse tagamiseks. Loomade karjatamisega tegelemisel võib kasutada elektrikarjuseid.*

3.5. Liikluskorraldus, krundile pääs ja parkimine

Planeeringualale on tagatud juurdepääs Tamse-Rannaküla erateelt ja Rebaski- Tamse munitsipaalteelt. Käesoleva detailplaneeringuga ja Muhu valla üldplaneeringuga esitatakse ettepanek Tamse-Rannaküla tee avalikku kasutusse seadmiseks. Üldplaneeringuga määratakse munitsipaalomandis olevate teede kaitsevööndi laius mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast 10 m. Avalikuks kasutamiseks määratud erateede kaitsevööndi laius lepitakse kokku maaomanikuga eratee avalikuks kasutamiseks määramisel. Tee kaitsevööndisse võib rajada hooneid või rajatisi vallavalitsuse nõusolekul. Tehnovõrkude kavandamisel tagada tee säilimine. Teemaale saab tehnovõrke kavandada ainult maaomaniku nõusolekul.

Planeeringusisesed juurdepääsuteed hoonestusaladele ja platsid peavad olema nõuetekohase kandevõimega ja tolmuva kattega, võimaldades juurdepääsu päästetehnikale ja elamuid teenindavale transpordile. Parkimine minimaalselt kahele sõiduautole on planeeritud hoonestusaladel. Planeeringuga seotud liikluslahendused ja juurdepääsuteed tuleb rajada (mh nähtavust piiravad istandikud, puud, põõsad või liiklusele ohtlikud rajatised tuleb kõrvaldada) enne planeeringualale mistahes hoone ehitusloa väljastamist. Hoonete ja tehnovõrkude ehitusperioodiks on planeeringualale kavandatud ajutine tee (vt joonis DP3), mis rajatakse piiratud ajaks ja hiljem likvideeritakse. Tee rajamise eesmärgiks on liikluskoormuse leevendamine, tee konstruktsioonide seisukorra säilitamine ja võimalike massipiirangute seadmine Kooli kinnistul Tamse-Rannaküla teel. Ajutist teed kasutatakse ehitusaegse rasketehnika juurdepääsuks planeeringualale. Kooli kinnistut läbival teel võib kasutada rasketehnikat erandkorras maaomanikega kokkuleppel.

3.6. Tuleohutusnõuded

Hoonete projekteerimisel lähtuda Siseministri 01.03.2021 määrusest nr 17 "Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded". Tule leviku takistamiseks ühelt hoonelt teisele peab hoonetevaheline kaugus olema minimaalselt 8 meetrit. Vastavalt ehitisele esitatavatele tuleohutusnõuetele võib ühe kinnistu piires lugeda üheks hooneks hoonetekompleksi, kui sellised hooned on samast tuleohutusklassist. Hooned kuuluvad TP-3 (tuldkartev) tuleohutusklassi.

Planeeritava ala puhul on tegemist hajaasustusalaga. Lähim avalik tuletõrje veevõtukoht asub Nõmmkülas, planeeritavast alast ligikaudu 3 km kaugusele kirde suunal. Väline kustutusvesi tagatakse vastavalt siseministri 18.02.2021 määrusele nr 10 "Veevõtukohta rajamise, katsetamise, kasutamise, korrashoiu, tähistamise ja teabevahetuse nõuded, tingimused ning kord" maa-aluse mahuti baasil. Tuletõrje veevõtukoht on planeeritud krundile pos 5, Tamse –Rannaküla tee lõunapoolsele küljele mahuti minimaalse suurusega 108 m³. Mahuti täitmine toimub teisaldatava voolikuga lähedale planeeritud puurkaevust või paakautoga. Veevõtukohta kõrvale rajada nõuetekohane manööverduplats. Kustutusvee hulk peab olema tagatud 10 l/s 3 h jooksul.

3.7. Keskkonkaitselised tingimused

Planeeringuala piirneb osaliselt Väinamere hoiualaga ning Natura 2000 võrgustikku kuuluva Väikese väina loodus- ja Väinamere linnualaga. Planeeringualal keskkonkaitselised piirangud puuduvad.

Planeerimislahendus ei näe ette rajada keskkonnale ohtlikke või keskkonda reostavaid objekte.

Planeeringuala paikneb kaitsmata põhjaveega alal. Mõju põhja- ja pinnaveele võib avalduda ehitustöödel tekkiva õnnetuse käigus kemikaalide/kütuste lekkimisel põhjavette. Oluline

keskkonnamõju põhja- ja pinnaveele võib avalduda maapinnale ladestatud või maetud keskkonnaohtlike jäätmete tõttu. Mõju põhjaveele võib avaldada rajatavate reoveekäitlussüsteemide nõuetele mittevastava ehituse või nende hooldusjuhiste eiramise tõttu. Planeerimislahendus näeb ette nõuetekohaste biopuhastite ja imbsüsteemide rajamist.

Keskkonnaregistri andmetel ei leidu planeeringualal maardlaid ega kaevandamisväärseid maavarasid. Planeeringuga kavandavate tegevustega ei kaasne maa-ainese ega maavarade otsest arvestatavat kaevandamist, kuid mõningane maavarade kasutamise vajadus võib tekkida seoses parkimisala rajamisega kavandatava hoonestuse juurde, mis eeldab täitematerjali kasutamist. Tegevusi, mis otseselt mõjutaksid maavarade kasutamist, käesoleva detailplaneeringu raames ei kavandata. Erinevate ehitustööde käigus kooritavat pinnast võib ära kasutada kruntide piires. Väljaspool maaüksust maa-ainese kasutamiseks on vajalik Keskkonnaameti luba.

Tamse-Rannaküla teest põhja poole kavandatud elamumaad on hajutatud kõrghaljastatud maa-alal ja negatiivne visuaalne mõju puudub. Spordibaasi territooriumil tenniseväljakute lähedal määratakse ehitusõigus väikesemahulise hoonestuse (spordiinventar, teenindusruumid) rajamiseks. Tamse-Rannaküla tee ja Rebaski-Tamse tee vahelisele alale on planeeritud neli hoonestusala. Maa-ala on osaliselt kasutuses püsirohumaana ja vastavalt koostatavale Muhu valla üldplaneeringule on maa-ala osaliselt kohaliku tähtsusega väärtuslik põllumajandusmaa. Kuna elamute ja kõrvalhoonete rajamine hoonestamata alale avaldab mõju väljakujunenud maastikule, on hoonestus planeeritud võimalikult hajutatult külateede lähedusse. Nimetatud maa-alal esineb heinamaad, looduslikku rohumaad, üksikuid puid, puudegrupe, põõsaid, kraavitusi ja kiviaedasid. Rajatud on objektid sportimiseks, aktiivseks puhkuseks ja vaba aja veetmiseks. Planeeritavad hoonestusalad moodustavad ca 10% kruntide pinnast. Hoonestusaladest väljapoole jäävad alad säilitavad planeeringueelse olukorra, arvestades maastiku reljeefi ja looduskeskkonda. Võimalik on tegeleda sellel maa-alal karjakasvatusega ja muu põllumajandusliku tegevusega. Arvestades planeeritud hoonestusalade paigutust, saab elamute vahekauguse määrata ca 100-200 m. Sellega tagatakse maa-ala hõre hoonestustihedus, mis on visuaalselt vähem silma riivav ja loodusele vähem koormav. Planeeringu realiseerimisel projekteeritakse arhitektuurselt kõrgel tasemel hooneid, mis sulanduvad konkreetseesse looduskeskkonda ja moodustavad ühtse asustusstruktuuri. Leevendavate meetmetena lagedamate alade liigendamiseks rajada kruntide pos 5, 6, 7 ja 8 hoonestusalade ning juurdepääsuteede lähedusse kõrghaljastus. Vastavalt kehtivale Põllumaa maaüksuse detailplaneeringule arvestada soovitusliku kõrghaljastuse rajamisega krundile pos 5. Vana-Kondimäe kinnistu ja pos 5 piiri lähedusse juurdepääsutee serva rajada ca 5 m laiune haljastuspuhver.

Planeeritav hoonestustihedus kogu planeeringualal on sarnane lähipiirkonna Tamse ja Rannaküla asustustrigiga, kus elamualade vahekaugused elamualadel jäävad vahemikku 50-150 m

Peamine mõju pinnasele ja taimestikule kaasneb hoonete, rajatiste ja sinna juurde kuuluvate tehnosüsteemide rajamise etapis. Otseselt ehitiste ja rajatiste alla jääv taimestik hävib.

Märkimisväärsed õhusaastatuse suurenemist planeeringu elluviimisega ei kaasne. Mõningane mõju välisõhule kaasneb ehitustööde käigus eralduva heitgaaside emissiooni näol. Peamine mõju välisõhule kaasneb hoonete, rajatiste ja vajalike tehnovõrkude ehitamise etapis, kuid see on ajutise iseloomuga. Kumulatiivset mõju ei esine ning õhusaaste osas piirkonna taluvust suure tõenäosusega ei ületata. Heitmed satuvad välisõhku peamiselt ehitustegevusega kaasnevast tolmust ja sise põlemismootorite tööst. Rajatavate hoonete küttesüsteemide lahendus töötatakse välja projekteerimise käigus.

Jäätmete sorteeritud kogumine peab toimuma vastavalt jäätmeseaduses ja Muhu valla jäätmehoolduseeskirjas toodud nõuetele. Ehitustegevusel tekkivad jäätmed hoonete ja rajatiste ehitamisel (ehitusmaterjalid, nende pakendid, teisaldatav pinnas jms). Ehitustegevuse käigus tekkivad suuremõõtmelised jm ehitusjäätmed tuleb üle anda litsentseeritud käitlejale – võimalusel suunata taaskasutusse. Planeeringuga kavandatav tegevus ei suurenda märkimisväärselt jäätmete teket. Jäätmete käitlemist kohapeal ei kavandata. Kavandatav tegevus ei oma seega eeldatavat jäätmetekkest tulenevat olulist negatiivset mõju keskkonnale.

Ehitustegevuse käigus tekib müra ehitusmaterjalide vedamisest ja mehhanismide tööst. Seda tüüpi mürateke kaasneb pea iga ehitustegevusega. Uue hoonestuse rajamise tagajärjel müra- ja välisõhu saastetase piirkonnas, v.a ehitusaegselt, eeldatavalt märkimisväärselt ei suurene. Planeeringualal ei ole ette näha vibratsiooni, soojus- ja/või kiirgussaaste tekkimist.

Rajatavate hoonete ümbrus planeeritakse hoonestuse ehitusprojekti koosseisus. Täpsemad kõrgusmärgid antakse nende projektide vertikaalplaneerimise joonistega. Ehitusprojektides näha ette teedelt ja platsidelt sadevete valgumine haljasaladele, kuid jälgida tuleb, et sadevett ei juhitaks teadlikult naaberkiinnistutele. Sademevete kanalisatsiooni käesoleva planeeringuga ei planeerita.

Ehitusel ei tohi kasutada keskkonnaohtlikke materjale ja aineid. Jäätmekäitus korraldatakse vastavalt Muhu valla jäätmehoolduseeskirjale

4. Tehnovõrkude lahendus

4.1. Elektrivarustus

Elektrivarustuse lahenduse koostamise aluseks on Elektrilevi OÜ 22.11.2021 koostatud tehnilised tingimused nr 391837.

Elektrienergia ühendus on planeeritud Krundi:(Orissaare) ja Aeru:(Orissaare) alajaamadest. Liitumiskilbid on kavandatud tarbijate kruntide piiridele ja need peavad alati olema vabalt teenindatavad.

Elektrivarustuseks rajatakse madalpinge maakaabel, õhuliine ei kasutata. Võrguühenduse lubatud maksimaalne läbilaskevõime igale krundile on 3x16A. Olemasolevale Krundi katastriüksusele on rajatud elektripaigaldised koos liitumiskilbiga ja sõlmitud liitumisleping. Pärast detailplaneeringu kehtestamist tuleb planeeritavatele kruntidele elektrienergia saamiseks esitada liitumistaotlus, sõlmida liitumisleping ja tasuda liitumistasu. Liitumispunktist edasi peab klient ise projekteerima ja ehitama oma vajadustele ja nõuetele vastava kaabelliini. Krundisisesed võrgud alates liitumiskilbist lahendada koos objekti elektrivarustuse projektiga.

Maakaabelliinide ja liitumiskilpide täpsed asukohad määratakse edasise projekteerimise käigus. Alternatiivse variandina elektrivarustuseks on võimalik kasutada taastuenergiat, võttes kasutusele näiteks keskkonnasõbralikud päikeseenergia lahendused (päikesepaneelid hoonete katustel või maapealne päikeseпарк hoonestusalal).

4.2. Sidevarustus

Sidevarustus (telefoni- ja internetiühendus) planeeritaval alal lahendatakse mobiilse interneti kaudu.

4.3. Veevarustus, reoveekanaliseerimine ja sademeveekanaliseerimine

Veevarustus

Planeeritavate kruntide veevarustus lahendatakse lokaalsete puurkaevude baasil, mille veetarve jääb alla 10 m³ ööpäevas ja alla 150 m³ kuus. Veeseaduse §154 lg.1 p.3 kohaselt on hooldusala puurkaevul, mille kaudu võetakse vett alla kümne kuupmeetri ööpäevas või võetakse tootmisvett.

Puurkaevu rajamisel tuleb järgida veeseadusest ja ehitusseadustikust tulenevaid nõudeid. Puurkaevu rajamise esimeseks sammuks on puurkaevu asukoha kooskõlastamise taotluse esitamine Muhu Vallavalitsusele. Planeeritaval ärimaa sihtotstarbega katastriüksusel asub registrisse kandmata Krundi kinnistu salvkaev ja registrisse kantud Staadioni kinnistu puurkaev (PRK0020439). Salvkaev kuulub seadustamisele ja uusi joogiveekaevusid ärimaale ei planeerita.

Vastavalt Maves OÜ eksperthinnangule (töö nr 23039) on *joogiveeallikate piisav vahekaugus 100 m. Kui kaevud rajatakse tihedamalt tuleb arvestada võimaliku koosmõjuga ning rajada kaevud sarnase sügavusega.* Detailplaneeringu põhijoonise lahendusel on arvestatud esitatud seisukohaga. Lähimad olemasolevad veehaarded Kivisambla, Suvemaa ja Niidi kinnistutel jäävad samuti kaugemale kui 100 m.

Kanaliseatsioon

Igale elamumaa sihtotstarbega krundile on planeeritud biopuhasti koos imbsüsteemiga. Kanalisatsioonirajatiste asukohad on tinglikud ja täpsustuvad peale detailplaneeringu kehtestamist ehitusprojektide menetluses. Alternatiivina võib kasutada sertifitseeritud kogumismahuteid. Planeeritava ärimaa sihtotstarbega krundil (Krundi ja Staadioni kinnistul) on olemasolevalt rajatud kogumismahutid ja uusi kanalisatsioonirajatisi ei planeerita.

Planeeringualal on **kaitsmata põhjavesi** (kõrge reostusohklikkus). Kaitsmata põhjaveega aladeks loetakse alasid, mille pinnakate on 2–10 m paksune moreen filtratsioonimooduliga 0,01–0,5 m/h, alasid, mille pinnakate on alla 2 m paksune savi- või liivsaviikiht filtratsioonimooduliga 0,0001–0,005 m/h ja alasid, mille pinnakate on 20–40 m paksune liiva- või kruusakiht filtratsioonimooduliga 1–5 meetrit ööpäevas.

Kohtades, kus on pinnakatteks alla 2 m paksune savi- või liivsaviikiht või on alla 10 m paksune moreenikiht või on alla 40 m paksune liiva- või kruusakiht võib kohapeal pinnasesse immutada vaid vähemalt bioloogiliselt puhastatud heitvett.

Heitvee immutussügavus pinnases peab olema aasta ringi vähemalt 1,2 m ülalpool põhjavee kõrgeimat taset ning vähemalt 1,2 m aluspõhjakivimist.

Piirkonna olemasolevate puurkaevude (Kivisambla, Staadioni ja Suvemaa) andmete alusel koosneb geoloogiline läbilõige saviliivmoreenist ja lubjakivist. Saviliivmoreeni lamami sügavused jäävad vahemikku maapinnast 2,5-6,0 m, mis annab võimalused biopuhastite ja imbväljakute rajamiseks. Staatilised veetasemed jäävad vahemikku 3,0-4,4 m.

Imbsüsteemi rajamine on lubatud, kui järgitakse esitatud nõudeid.

Omapuhasti parima asukoha leidmisel tuleks jälgida, et:

- kuja (kaitsetsoon) oleks vähemalt 10 m (va pealt kinnine puhasti, millel on 5 m);
- tagatud oleks immutusala vahemaa veehaarde hooldusala või sanitaarkaitseala välispiirist 50 m;
- Vastavalt Maves OÜ eksperthinnangule (töö nr 23039) on kaitsmata põhjaveega alal soovitatav vahemaa immutusala ja veehaarde vahel suurendada kuni 100 meetrini. Seda juhul, kui immutusala on reljeefis allalõlva ja põhjavee liikumise suunas allavoolu veehaarde suunas. Planeeringualal ja selle lähialas 100 m ulatuses immutusalast allavoolu registreeritud veehaardeid ei esine. Kivisambla kinnistul asuv puurkaev jääb planeeritavast immutusalast 67,3 m kaugusele. Kuna puurkaev asub kõrgusliku info kohaselt 0,5 m kõrgemal ja põhjavee liikumise suunas ülesvoolu, siis lahendus vastab Veeseaduses esitatud tingimustele.

Veeseaduse § 127 lg 1 alusel ei ole lubatud heitvee ja saasteainete pinnasesse juhtimine veehaarde sanitaarkaitsealal ja hooldusalal ning lähemal kui 50 meetrit sanitaarkaitseala või hooldusala välispiirist ja lähemal kui 50 meetrit veehaardest, millel puudub sanitaarkaitseala või hooldusala,

või joogivee tarbeks kasutatavast salvkaevust. Detailplaneeringu põhijoonisele (DP3) on märgitud omapuhasti kujad ja alad, kus heitvee immutamine pinnasesse on keelatud.

Projekteerimisel peab kinni pidama omapuhastile ning puurkaevule esitatavatest nõuetest. Konkreetse reoveekäitlussüsteemi tüüp/tehniline lahendus määratakse hoonete ehitusprojektis. Paigaldada on lubatud vaid sertifitseeritud/CE märgisega biopuhastit või mahutit. Imbsüsteemi rajamisel eelistada hajutatud pinnasesse immutamist (pigem hajutatud kiired, kui üks imbkaev või -tunnel). Biopuhasti imbsüsteem on toimiv alalise eluhoone puhul, kuna biopuhasti efektiivse töö tagab üldjuhul ühtlane/pidev kasutus. Suvemaja või ebaühtlase-hooajalise kasutuse korral eelistada pigem kogumismahutit.

Sademevesi

Õueala ja hoonete katuste sademeveed juhtida kruntide haljasaladele. Sademeveed ei tohi valguda hoonete suunas, juurdepääsuteedele ning keelatud on sademevete juhtimine naaberkinnistutele. Vajadusel tuleb näha ette hoonete projekteerimisel maapinna tõstmine.

4.4. Soojavarustus

Planeeritavate hoonete küte lahendatakse lokaalsena hoonete projekteerimise käigus. Kütteallikatena kasutada looduslikke ja taastuvaid energiaallikaid (puit, õhk-õhk soojuspump, õhk-vesi soojuspump, maasoojuspump, päikesepaneelid katustel või maapealne päikeseпарк hoonestusalal). Keelatud on kasutada loodust reostavaid küttematerjale (nt kivisüsi).

5. Servituudid

Käesoleva detailplaneeringuga ja koostatava Muhu valla üldplaneeringuga esitatakse ettepanek Tamse-Rannaküla tee avalikku kasutusse seadmiseks vastavalt joonisel DP3 esitatud maa-alale.

Tabel 2 Olemasolevad servituudid ning servituutide määramise vajadus

teeniv kinnisasi/ krunt, millele tehakse ettepanek seada servituut	valitsev krunt või asutus, mille kasuks on tehtud ettepanek seada servituut	servituut	märkus
Pos5	Muhu vald	avalik kasutus	Tamse-Rannaküla tee kasutamiseks
Pos 5	Vana-Kondimäe	teeservituut	Juurdepääsutee kasutamiseks
Pos 5	Kondimäe	teeservituut	Juurdepääsutee kasutamiseks
Pos 6	Muhu vald	avalik kasutus	Tamse-Rannaküla tee kasutamiseks

Pos 7	Vana-Kondimäe	teeservituut	Juurdepääsutee kasutamiseks
Pos 7	Kondimäe	teeservituut	Juurdepääsutee kasutamiseks
Niidi	Pos 7	teeservituut	Juurdepääsutee kasutamiseks
Meremaja	Pos 1	teeservituut	Juurdepääsutee kasutamiseks
Kivimäe	Pos 1	teeservituut	Juurdepääsutee kasutamiseks
Meremaja	Elektrivõrgu valdaja	Isiklik kasutusõigus	Tehnovõrkude rajamiseks ja hooldamiseks
Kivimäe	Elektrivõrgu valdaja	Isiklik kasutusõigus	Tehnovõrkude rajamiseks ja hooldamiseks
Pos 2, 5, 6 ja 7	Elektrivõrgu valdaja	Isiklik kasutusõigus	Tehnovõrkude rajamiseks ja hooldamiseks

6. Energiatõhusus

Kruntidele täiendava ehitusõiguse taotlemisel tuleb hoonete küttesüsteemi valikul juhinduda küttesüsteemi energiatõhususest. Hoonete projekteerimisel lähtuda „Hoone energiatõhususe miinimumnõuetest“.

7. Kuritegevuse riske vähendavad nõuded ja tingimused.

Korrashoid on üks tähtsamaid tegureid. Korrastatud keskkonnas on meeldiv viibida ja selles tekib turvatunne. Seega tuleb ehitustegevuse lõppedes alad koheselt korrastada ja lõplikult viimistleda, nii on ala kahjustamise tõenäosus palju väiksem. Prügiladustamisel kasutada süttimatust materjalist suletavaid prügianumaid, süttiv prügi kiirelt eemaldada.

Juurdepääs, selle nähtavus ja vaateväli. Korrektselt väljaehitatud ja selgelt eristatud juurdepääs koos piisava valgustusega vähendavad kuritegevuse riske.

Turvalisust tõstab ka turvateenuseid pakkuva firmaga valvelepingu sõlmimine.

Vargused ja vandalism. Pimedad nurgatagused ja hoov tekitavad järelevalveta tunde ning hõlbustavad kuritegevust. Jälgida tuleb ka hoonete tagumisi sissepääse, mis ei ole teedelt nähtavad, paigaldades neile liikumisanduriga varustatud valgustid.

Hoone sisenemisruumid varustada turvalukkudega, aknad-uksed ehitada tugevate raamide ja klaasidega.

8. Kehtivad piirangud

Tehnovõrgud ja -rajatised

Alus: Asjaõigusseadus (RT I 1993, 39, 590).

Kinnisasja omanik on kohustatud taluma tema kinnisasjal maapinnal, maapõues ning õhuruumis ehitatavaid tehnovõrke ja -rajatisi (kütte-, veevarustus- või kanalisatsioonitorustikku, elektroonilise side või elektrivõrku, nõrkvoolu-, küttegaasi- või elektripaigaldist või surveseadmestikku ja nende teenindamiseks vajalikke ehitisi), kui need on teiste kinnisasjade eesmärgipäraseks kasutamiseks või majandamiseks vajalikud, nende ehitamine ei ole kinnisasja kasutamata võimalik või nende ehitamine teises kohas põhjustab ülemääraseid kulutusi.

Elektripaigaldiste kaitsevöönd

Alus: Seadme ohutuse seadus (RT I, 23.03.2015,4);

Majandus- ja taristuministri 25.06.2015. a määrus nr 73 *Ehitise kaitsevööndi ulatus, kaitsevööndis tegutsemise kord ja kaitsevööndi tähistusele esitatavad nõuded* (RT I, 28.06.2015, 4).

Elektripaigaldise kaitsevöönd on elektripaigaldist, kui see on iseseisev ehitis, ümbritsev maa-ala, õhuruum või veekogu, kus ohutuse tagamise vajadusest lähtudes kehtivad kasutuspiirangud. Elektripaigaldise kaitsevööndis on keelatud tõkestada juurdepääsu elektripaigaldisele, põhjustada oma tegevusega elektripaigaldise saastamist ja korrosiooni ning tekitada muul viisil olukorda, mis võib ohustada inimest, vara või keskkonda, samuti korraldada kõrgepingepaigaldise õhuliini kaitsevööndis massiüritusi.

Maakaabel-liini maa-ala kaitsevöönd on piki kaabel-liini kulgev ala, mida mõlemalt poolt piiravad liini äärmistest kaablitest 1 meetri kaugusel paiknevad mõttelised vertikaaltasandid.

Elektripaigaldise omaniku loata on keelatud:

- elektripaigaldise kaitsevööndis ehitada, sealhulgas ehitada tanklat, ladustada jäätmeid, materjale ja aineid, teha mis tahes mäe-, laadimis-, süvendus-, lõhkamis- ja maaparandustöid, teha tuld, istutada ning langetada puid;
- maakaabelliinide kaitsevööndis töötada löökmehhanismidega, tasandada pinnast, teha mullatöid sügavamal kui 0,3 meetrit, küntaval maal sügavamal kui 0,45 meetrit ning ladustada ja teisaldada raskusi.

9. Planeeringu elluviimine

Detailplaneeringus kavandatud tööde järjekord:

1. Maakorraldustööde teostamine vastavalt planeeritaval alal kruntide moodustamisele.
2. Kinnisasjadele piiratud asjaõiguste (isiklikud kasutusõigused, realservituudid, avalik kasutus) seadmine koostöös kinnistute omanike ja Muhu Vallavalitsusega.
3. Hoonetele ja tehnovõrkudele ehitusprojektide koostamine ning ehitusloa taotlemine/ehitusteatise esitamine vastavalt kehtivale ehitusseadustikule.
4. Tuletõrje veevõtukohta rajamine huvitatud isiku poolt.
5. Juurdepääsuteede rajamine.
6. Hoonete ja tehnovõrkude ehitus ning haljastuse rajamine.
7. Hoonetele ja tehnovõrkudele kasutuslubade taotlemine / kasutusteatise esitamine vastavalt kehtivale ehitusseadustikule.

Märkus: kavandatud töid kruntidele ehitusõiguse taotlemise, juurdepääsuteede, hoonete ja tehnovõrkude ehitamise osas võib läbi viia igal krundil etapiliselt. Kavandatud tööde järjekorda võib muuta, kui see kooskõlastatakse huvitatud osapoolte ja Muhu Vallavalitsusega

10. Kruntide ehitusõigus

Pos 1:

- Maksimaalne ehitisealune pind krundil: 350 m²;
- Hoonete arv krundil: 1 elamu, 3 abihoonet;
- Põhihoone maksimaalne planeeritav kõrgus maapinnast: 9,0 m;
- Abihoone maksimaalne planeeritav kõrgus maapinnast: 6,0 m;
- Krundi kasutamise sihtotstarve: Üksikelamu maa (25% EP), looduslik maa (53%, HL)

Pos 2:

- Maksimaalne ehitisealune pind krundil: 900 m²;
- Hoonete arv krundil: 15 hoonet;
- Hoonete maksimaalne planeeritav kõrgus maapinnast: 9,0 m;
- Krundi sihtotstarve: Puhke- ja spordirajatiste maa (90% PS), majutushoone maa (10% ÄM)

Pos 3:

- Maksimaalne ehitisealune pind krundil: 350 m²;
- Hoonete arv krundil: 1 elamu, 3 abihoonet;
- Põhihoone maksimaalne planeeritav kõrgus maapinnast: 9,0 m;
- Abihoone maksimaalne planeeritav kõrgus maapinnast: 6,0 m;
- Krundi sihtotstarve: Üksikelamu maa (20% EP), metsamaa (80%, MM)

Pos 4:

- Maksimaalne ehitisealune pind krundil: 350 m²;
- Hoonete arv krundil: 1 elamu, 3 abihoonet;
- Põhihoone maksimaalne planeeritav kõrgus maapinnast: 9,0 m;
- Abihoone maksimaalne planeeritav kõrgus maapinnast: 6,0 m;
- Krundi sihtotstarve: Üksikelamu maa (23% EP), metsamaa (77%, MM)

Pos 5:

- Maksimaalne ehitisealune pind krundil: 350 m²;
- Hoonete arv krundil: 1 elamu, 3 abihoonet;
- Põhihoone maksimaalne planeeritav kõrgus maapinnast: 9,0 m;

- Abihoone maksimaalne planeeritav kõrgus maapinnast: 6,0 m;
- Krundi sihtotstarve: Üksikelamu maa (12% EP),
looduslik maa (53%, HL),
põllumajandusmaa (35%, MP)

Pos 6:

- Maksimaalne ehitisealne pind krundil: 350 m²;
- Hoonete arv krundil: 1 elamu, 3 abihoonet;
- Põhihoone maksimaalne planeeritav kõrgus maapinnast: 9,0 m;
- Abihoone maksimaalne planeeritav kõrgus maapinnast: 6,0 m;
- Krundi sihtotstarve: Üksikelamu maa (8% EP),
looduslik maa (58%, HL),
põllumajandusmaa (34%, MP)

Pos 7:

- Maksimaalne ehitisealne pind krundil: 350 m²;
- Hoonete arv krundil: 1 elamu, 3 abihoonet;
- Põhihoone maksimaalne planeeritav kõrgus maapinnast: 9,0 m;
- Abihoone maksimaalne planeeritav kõrgus maapinnast: 6,0 m;
- Krundi sihtotstarve: Üksikelamu maa (10% EP),
põllumajandusmaa (90%, MP)

Pos 8:

- Maksimaalne ehitisealne pind krundil: 350 m²;
- Hoonete arv krundil: 1 elamu, 3 abihoonet;
- Põhihoone maksimaalne planeeritav kõrgus maapinnast: 9,0 m;
- Abihoone maksimaalne planeeritav kõrgus maapinnast: 6,0 m;
- Krundi sihtotstarve: Üksikelamu maa (10% EP),
põllumajandusmaa (90%, MP)